

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 22. juuni 2022
(OR. en)

10151/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0199 (NLE)

TRANS 377
RELEX 790

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Euroopa Liidu ja Ukraina vaheline autokaubaveo leping

EUROOPA LIIDU
JA UKRAINA
VAHELINE AUTOKAUBAVEO
LEPING

EUROOPA LIIT (edaspidi ka „liit“)

ühelt poolt

ja

UKRAINA

teiselt poolt,

edaspidi eraldi „lepingupool“ või koos „lepingupooled“,

TUNNISTADES olulisi häireid, millega Ukraina transpordisektor seisab silmitsi tulenevalt Venemaa Ukraina vastasest agressioonisõjast,

TÕDEDES traditsiooniliste veomarsruutide puudumist piirkonnas ning tungivat vajadust tagada tarneahelad ja toiduga kindlustatus, kasutades alternatiivseid maanteid, eelkõige teravilja, kütuse, toiduainete ja muude kaupade veoks Ukrainast liitu,

SOOVIDES toetada Ukraina ühiskonda ja majandust, võimaldades liidu ja Ukraina autoveoettevõtjatel teostada kaubavedu Ukraina territooriumile ja läbi Ukraina territooriumi liitu ning vajaduse korral vastupidi,

MÄRKIDES, et praegune süsteem, mis põhineb piiratud arvul liikmesriikide lubadel, ei anna Ukraina autoveoettevõtjatele vajalikku paindlikkust, et nad saaksid suurendada oma tegevust liidu piires ja koos liiduga,

OLLES OTSUSTANUD tagada, et tulevikus ei kohaldata lepingupoolte territooriumil asutatud autoveoettevõtjate suhtes lepingupooltevahelise autokaubaveo turule pääsu tingimusi, mis on praeguses olukorras kohaldatavatest tingimustest rangemad,

OLLES OTSUSTANUD aidata Ukraina majandust, liberaliseerides transiit- ja kahepoolset rahvusvahelised veod liidu ja Ukraina vahel, et võimaldada vajalikku kaubavedu ning anda mõlemale lepingupooltele samad vastastikused õigused teostada transiit- ja kahepoolseid rahvusvahelisi vedusid liidu ja Ukraina vahel,

MÄRKIDES, et ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning nende liikmesriikide ja teiselt poolt Ukraina vahelise assotsieerimislepingu (edaspidi „assotsieerimisleping“) artiklis 136 nähakse ette lepingupooltevaheliste vedude kooskõlastatud ja järkjärguline liberaliseerimine ning sätestatakse, et sellekohaseid tingimusi tuleks käsitleda autoveo erilepingutes,

SOOVIDES kohaldada käesoleva lepingu sätete suhtes assotsieerimislepingu vaidluste lahendamise peatükki,

SOOVIDES toetada Ukraina autojuhte ning hõlbustada nende oskuste ja teadmiste rakendamist, luues tingimused, mis võimaldavad neil jätkata olemasolevate Ukraina juhilubade ja kutseoskuse tunnistuste kasutamist,

TÕDEDES, et Ukraina transpordisektorile ja -taristule avalduva Venemaa agressioonisõja mõju kestust ei ole võimalik ette näha, mistõttu lepingupooled konsulteerivad hiljemalt kolm kuud enne lepingu kehtivusaja lõppu ühiskomitees, et hinnata selle uuendamise vajadust,

TUNNISTADES, et rahvusvahelisel autoveol töötava sõiduki meeskonna tööalase Euroopa kokkuleppega (AETR) tagatakse, et käesoleva lepingu kohaste vedude puhul järgitakse autojuhtide töötingimusi ja ausat konkurentsi ega kahjustata liiklusohutust,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

ARTIKKEL 1

Eesmärgid

1. Käesoleva lepingu eesmärk on hõlbustada ajutiselt autokaubavedu Euroopa Liidu ja Ukraina territooriumi vahel ning läbi nende territooriumi, andes lepingupoole territooriumil asutatud ettevõtjatele täiendavad õigused lepingupoolevahelisteks transiit- ja kaubavedudeks tulenevalt Venemaa Ukraina vastase agressioonisõja tagajärgedest ja selle tekitatud märkimisväärsetest häiretest riigi kõigi transpordiliikide puhul.
2. Käesolev leping sisaldab ka meetmeid juhidokumentide tunnustamise hõlbustamiseks.
3. Lepingut ei tõlgendata lepingupoolevaheliste rahvusvaheliste autovedude turule pääsu tingimusi kitsendavana ega muul viisil piiravamana võrreldes käesoleva lepingu jõustumise kuupäevale eelneval päeval valitsenud olukorraga.

ARTIKKEL 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse rendi või tasu eest toimuva lepingupooltevahelise transiit- või rahvusvahelise autokaubaveo suhtes ning see ei piira Rahvusvahelise Transpordifoorumi mitmepoolses kvoodisüsteemis kehtestatud reeglite kohaldamist. Autokaubavedu Euroopa Liidu liikmesriigis või Euroopa Liidu liikmesriikide vahel ei kuulu käesoleva lepingu kohaldamisalasse. Käesolev leping ei hõlma transiiti läbi teise lepingupoole territooriumi kolmandate riikide vaheliseks kaubaveoks.
2. Käesoleva lepinguga kehtestatakse ka teatavad erisätted autojuhtide dokumentide kohta.

ARTIKKEL 3

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „asukoha lepingupool“ – lepingupool, kelle territooriumil autoveoettevõtja on asutatud;
- 2) „autoveoettevõtja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegeleb kaupade veoga ärilisel eesmärgil ja kes on asutatud lepingupoole territooriumil kooskõlas selle lepingupoole õigusega ning kellel on sama lepingupoole luba teostada rendi või tasu eest kaupade rahvusvahelist vedu kas mootorsõidukite või autorongidega;
- 3) „sõiduk“ – eranditult kaubaveoks kasutatav mootorsõiduk, mis on registreeritud lepingupoole territooriumil, või autorong, millest vähemalt mootorsõiduk on registreeritud lepingupoole territooriumil;
- 4) „transiit“ – sõidukite liikumine ühe lepingupoole territooriumil ilma kauba peale- või mahalaadimiseta teise lepingupoole territooriumil asutatud autoveoettevõtja poolt;

- 5) „kahepoolne rahvusvaheline vedu“ – koormaga veod asukoha lepingupoole territooriumilt teise lepingupoole territooriumile ja vastupidi kas otse või transiidina läbi kolmanda riigi territooriumi;
- 6) „juhidokumendid“ – riigisisene juhiluba, mis näitab, millistel tingimustel on juhil selle dokumendi välja andnud lepingupoole õiguse alusel õigus sõidukit juhtida, või kutseoskuse tunnistus, juhi kutsetunnistus või muu ametlik dokument, mis tõendab, et selle omajal on dokumendi välja andnud lepingupoole õiguse kohane kvalifikatsioon ja väljaõpe sõiduki juhtimiseks direktiivi 2003/59/EÜ¹ artiklis 1 sätestatud tingimustele sarnastel tingimustel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiiv 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maantee sõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 226, 10.9.2003, lk 4).

ARTIKKEL 4

Juurdepääs autoveoteenustele

Autoveoettevõtjatel on õigus teha järgmisi autokaubavedusid:

- a) sõidukiga teostatavad koormaga veod, mille lähte- ja sihtkoht on kahe eri lepingupoole territooriumil, kas otse või transiidina läbi kolmanda riigi territooriumi;
- b) sõidukiga teostatavad koormaga veod asukoha lepingupoole territooriumilt sama lepingupoole territooriumile, läbides transiidina teise lepingupoole territooriumi;
- c) sõidukiga teostatavad koormaga veod asukoha lepingupoole territooriumile või territooriumilt kolmandasse riiki, läbides transiidina teise lepingupoole territooriumi;
- d) sõidukiga teostatavad tühisõidud seoses punktides a, b ja c osutatud sõitudega.

ARTIKKEL 5

Juhidokumendid

1. Käesoleva lepingu kohaldamisalas ja kogu selle kehtivusaja jooksul vabastavad lepingupoole teise lepingupoole välja antud juhidokumentide omajad nõudest omada rahvusvahelist juhiluba, nagu on määratletud 1949. aastal Genfis ja 1968. aastal Viinis koostatud maanteeliikluse konventsioonides.
2. Ukraina teavitab Euroopa Liitu ja selle liikmesriike kõigist meetmetest, mis on võetud pärast 23. veebruari 2022, et pikendada Ukraina välja antud juhidokumentide halduskehtivust.
3. Lepingupoole teevad koostööd, et ennetada ja tõkestada pettusi ja juhidokumentide võltsimist. Sel eesmärgil ja ilma et see piiraks isikuandmete kaitset käsitlevate asjakohaste õigusnormide kohaldamist, esitavad Ukraina pädevad asutused asjakohase teabe Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide pädevatele asutustele Ukraina pädevate asutuste hallatava veebiportaali kaudu või Ukraina õigusaktide kohaselt välja antud elektrooniliste juhilubade andmete otsingu teel.

Kui Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide pädevatel asutustel puudub juurdepääs asjakohasele teabele vastavate elektrooniliste vahendite abil, esitavad Ukraina pädevad asutused asjakohase teabe Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide pädevatele asutustele muude asjakohaste vahendite abil.

ARTIKKEL 6

Kestus

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse kuni 30. juunini 2023.
2. Hiljemalt kolm kuud enne lepingu kehtivusaja lõppu konsulteerivad lepingupooled, et hinnata selle uuendamise vajadust. Selleks konsulteerivad lepingupooled ühiskomitees, nagu on sätestatud artikli 7 lõikes 2.

ARTIKKEL 7

Ühiskomitee

1. Moodustatakse ühiskomitee. Ühiskomitee jälgib ja kontrollib käesoleva lepingu kohaldamist ja rakendamist ning vaatab käesoleva lepingu toimimise selle eesmärkide valguses perioodiliselt läbi.
2. Ühiskomitee kutsutakse kokku kummagi kaasesistuja taotlusel. Ühiskomitee kutsutakse samuti kokku hiljemalt kolm kuud enne lepingu kehtivusaja lõppu, et hinnata selle kehtivuse jätkumise vajadust ja teha sellekohane otsus vastavalt artikli 6 lõikele 2. Ühiskomitee teeb otsuse kehtivuse jätkumise ja asjakohasel juhul selle kestuse kohta vastavalt käesoleva artikli lõikele 5.

3. Ühiskomiteesse kuuluvad lepingupoolte esindajad. Euroopa Liidu liikmesriikide esindajad võivad ühiskomitee koosolekutel osaleda vaatlajatena.
4. Ühiskomitee eesistujaks on vaheldumisi Euroopa Liidu esindaja ja Ukraina esindaja.
5. Ühiskomitee võtab oma otsused vastu lepingupoolte konsensuse alusel. Otsused on lepingupoolte suhtes siduvad ning lepingupooled võtavad nende rakendamiseks kõik vajalikud meetmed.
6. Ühiskomitee võtab vastu oma töökorra.

ARTIKKEL 8

Vaidluste lahendamine¹

Kui lepingupoolte vahel tekivad lepingu tõlgendamise või kohaldamisega seotud vaidlused, kohaldatakse assotsieerimislepingu IV jaotise 14. peatüki sätteid *mutatis mutandis*.

¹ Kahtluse vältimiseks ei anta käesoleva artikliga ega käesoleva lepinguga õigusi ega panda kohustusi, millele saab vahetult tugineda lepingupoolte riiklikes kohtutes.

ARTIKKEL 9

Kohustuste täitmine

1. Lepingupoolel vastutavad täiel määral kõigi käesoleva lepingu sätete järgimise eest.
2. Lepingupoolel tagavad, et võetakse kõik vajalikud meetmed käesoleva lepingu sätete jõustamiseks, sealhulgas nende järgimine kõigil valitsemistasanditel ja delegeeritud valitsusfunktsioone täitvate isikute poolt. Lepingupoolel tegutsevad heas usus, et tagada käesolevas lepingus sätestatud eesmärkide saavutamine.
3. Käesolev leping on erikokkulepe assotsieerimislepingu artikli 479 lõike 5 tähenduses. Lepingupoolel võib võtta käesoleva lepinguga seotud asjakohaseid meetmeid, kui assotsieerimislepingu artiklis 2 olulise osana kirjeldatud kohustusi on eriti raskelt ja oluliselt rikutud, nii et see ohustab rahvusvahelist rahu ja julgeolekut ning nõuab viivitamatut reageerimist. Sellised asjakohased meetmed võetakse kooskõlas assotsieerimislepingu artikliga 478.

ARTIKKEL 10

Kaitsemeetmed

1. Kumbki lepingupool võib võtta asjakohaseid kaitsemeetmeid, kui ta leiab, et teise lepingupoole autoveoettevõtjate teostatavad veod kujutavad endast ohtu liiklusohutusele. Kaitsemeetmed tuleb võtta täielikus kooskõlas rahvusvahelise õigusega, need peavad olema proportsionaalsed ning nende ulatus ja kestus peab piirduma üksnes sellega, mis on tingimata vajalik olukorra parandamiseks või käesoleva lepingu tasakaalu säilitamiseks. Eelistatud on meetmed, mis häirivad käesoleva lepingu toimimist kõige vähem.
2. Enne konsultatsioonide alustamist teavitab asjaomane lepingupool teist lepingupoolt võetud meetmetest ja esitab kogu asjakohase teabe.
3. Lepingupoole alustavad viivitamata konsultatsioone ühiskomitees, et leida mõlemale lepingupoolele vastuvõetav lahendus.
4. Kõik käesoleva artikli tingimustel võetud meetmed peatatakse kohe, kui süüdi olev lepingupool järgib käesoleva lepingu sätteid või kui oht liiklusohutusele lakkab olemast.

ARTIKKEL 11

Territoriaalne kohaldamisala

Käesolevat lepingut kohaldatakse ühelt poolt territooriumi suhtes, kus kohaldatakse Euroopa Liidu lepingut ja Euroopa Liidu toimimise lepingut, nimetatud aluslepingutes sätestatud tingimustel, ning teiselt poolt Ukraina territooriumi suhtes tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides.

Lepingu kohaldamine peatatakse aladel, mille üle Ukraina valitsusel ei ole tegelikku kontrolli.

ARTIKKEL 12

Lõpetamine

1. Kumbki lepingupool võib igal ajal diplomaatiliste kanalite kaudu teatada kirjalikult teisele lepingupoolele oma otsusest käesolev leping lõpetada. Leping lõpetatakse kahe nädala möödumisel sellisest teatamisest, välja arvatud juhul, kui teate esitanud lepingupool määrab sellise teate jõustumiseks hilisema kuupäeva. Viimasel juhul ei tohi kuupäev olla hilisem kui kaks kuud pärast teatamise kuupäeva.

2. Autoveoettevõtjatel, kelle sõiduk asub käesoleva lepingu kehtivuse lõppemisel teise lepingupoole territooriumil, lubatakse sõita läbi selle lepingupoole territooriumi, et pöörduda tagasi selle lepingupoole territooriumile, kus nad on asutatud.
3. Suurema kindluse huvides tähendab lõikes 1 osutatud teatamise kuupäev kuupäeva, mil teade teisele lepingupoolele kätte toimetatakse.
4. Lepingu kehtivuse lõppemine vastavalt artiklile 6 või lepingu lõpetamine vastavalt käesoleva artikli lõikele 1 ei piira lepingupooltevaheliste rahvusvaheliste autovedude turule pääsu tingimusi võrreldes käesoleva lepingu jõustumise kuupäevale eelneval päeval valitsenud olukorraga. Kui lepingupoolel ei ole järgnevat kokkulepet sõlminud, kohaldatakse Euroopa Liidu liikmesriikide ja Ukraina vahel kõnealusel päeval kehtivate kahepoolsete lepingutega kehtestatud turulepääsu õigusi uuesti alates käesoleva lepingu kehtivuse lõppemise või lõpetamise kuupäevast.

ARTIKKEL 13

Jõustumine ja ajutine kohaldamine

1. Lepingupoolel ratifitseerivad või kiidavad käesoleva lepingu heaks oma menetluste kohaselt. Käesolev leping jõustub päeval, mil lepingupoolel on teineteist teavitanud selleks vajalike õiguslike sisemenetluste lõpuleviimisest.

2. Olenemata lõikest 1 lepivad liit ja Ukraina kokku, et käesolevat lepingut kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise päevast.

3. Käesoleva lepingu asjakohastes sätetes osutatud „käesoleva lepingu jõustumise kuupäeva“ käsitatakse „käesoleva lepingu ajutise kohaldamise alguskuupäevana“ vastavalt käesoleva artikli lõikele 1.

Koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi, ungari ja ukraina keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.

SELLE KINNITUSEKS on nõuetekohaselt volitatud isikud käesolevale lepingule alla kirjutanud.

Koostatud ... aastal[koht]

Euroopa Liidu nimel

Ukraina nimel